

L.

LA CHARITÉ-SUR-LOIRE. De inquisiteur Robert laat er ketters verbranden (1235), 41, 42.

LAMBERTUS, kloosterling, verzoend ketter, die door paus Paschalis II met eene bul tot Jan, bisschop van Terwaan, wordt gezonden, waarbij hij voor het bekomen van eenen behoorlijken staat in dat bisdom wordt aanbevolen (1101 ?), 2.

LAMBERTUS (*Lambert le Bègue*), vervolgde. Luiksche priester, predikt tegen de bandeloosheid der Luiksche geestelijkheid (1175-1177), 9, 10, 12, 15, 18, 20, 24, 28, 32, 33; — beklagt zich in een smeekschrift aan paus Calixtus III uit zijnen kerker over eene onrechtvaardige kettervervolgving vanwege zijnen bisschop en de Luiksche geestelijkheid, 9-12; — zijne aanhangers zenden te zijnen voordeele een smeekschrift aan denzelfden paus, 12-13; — Calixtus III beveelt den Luikschen bisschop Radulphus, dat hij Lambert moet vrij laten om zich vóór den paus te gaan rechtvaardigen, 14; — vijf zijner aanhangers beschuldigen zich bij Calixtus III, dat zij uit schrik en dwang eene valsche getuigenis tegen Lambert hebben gesproken, 15-17; — Lambert, uit zijnen kerker gevlucht en bij den paus aangekomen, biedt den paus een tweede smeekschrift aan, 18-23; — autobiografische bijzonderheden tot aan zijne vervolging, 19-21; 23-25; — zijne verschijning vóór den bisschop en zijne wreede gevangenschap, 21-22; — zijn omstandig verweerschrift aan Calixtus III in Italië aangeboden, 23-32; — de rol, die hij speelde op de algemeene synode van bisschop Alexander te Luik (1166), 24, 27, 28; — levenswijze zijner volgelingen vóór en na zijne aanhouding en vlucht, 25, 30; — Lambert's vertaling van Maria's leven en van de Handelingen der Apostelen, 25, 30, 33, 35, 36; — zijn *Antigraphum Petri*, waarvan een afschrift aan Calixtus III werd aangeboden, 26, 31; — zijne verhouding tot de Begijnen, 33; — zijne *Tabula Lamberti*, 36; — zijne talrijke andere geschriften, 36; — zijne dood (1177), 35, 36.

LAMBERT van RANDEN, ambtenaar van den aartsdiaken der St-Lebunuskerk te Deventer, krijgt de acte der bisschoppelijke goedkeuring ten gunste der Broeders en Zusters van het gemeene leven (1401), 191.

LAUSANNE. De weerspannige ketter Nicolaas Serrurier wordt er aangehouden en onderzocht door den bisschop en den inquisiteur, bij wie paus Martinus V herhaaldelijk tot krachtdadig handelen aandringt (1423-1424), 252-261.

LÉAU. Zie ZOULLEUW.

L'ÉCLUSE. Zie SLUIS.

LEIDEN. Vader Heyne door de schepenen wegens godslastering tot boetedoening veroordeeld (1373), 303, 304; — Elias door de schepenen wegens ketttersche woorden gelijk gestraft (c. 1395), 304; — Willem Duycker Ysbrantsz. wegens godslastering veroordeeld (c. 1440), 310; — Clais Willems wegens beleedigen van het Heilig Sacrament gestraft (1444), 311; — Gerijten

van Genoechten wegens lastering van God en van Maria gestraft (1513), 312; — Daniel Jacopsz. en Mees Symonsz. gestraft wegens belediging van een O. L. Vrouwenbeeld (1518), 312, 313.

LEUVEN. De Begijnen dier plaats door Adolf vander Mark, bisschop van Luik, vrijgesproken van ketterij (1324), 86, 87; — 140 Geeselaars dier stad te Doornik (1349), 98, 106; — aanmoedigingen in geld en levensmiddelen door den magistraat aan de Geeselaars gegeven (1349), 114; — wijn geschonken aan de Geeselaars van Tienen en Lier, omdat de Leuvensche in hunne steden ook aldus beschonken waren geworden (1349), 114; — Mechelsche Geeselaars te Leuven (1349), 114; — de Luiksche inquisiteur Hubert Leonardi leidt er eene kettervervolging (1471), 268; — de magistraat betaalt zijne reis- en andere kosten, 268; — de ketters Michiel Delhayne en Steven de Pospo door hem vervolgd en gestraft (1471), 268; — Johannes de Bomalia als inquisiteur in het bisdom Luik door de Hoogeschool van Leuven erkend (1471), 269-271.

LEERS (*bij Rijsel*). De inquisiteur Robert laat er ketters aanhouden, verbranden of kerkeren (1236), 42, 45.

LICHAMELIJKE STRAFFEN (*in zake van ketterij en godslastering*). De doodstraf gerechtvaardigd door den heiligen Thomas van Aquino (vóór 1274), 50; — de straffen in het hertogdom Brabant (1495), 281, 283-286; — Ramihrdus te Kamerijk verbrand (1077), 1; — brandmerk, geeseling en hongerdood te Oxford voor de Vlaamsche ketters (1160), 7, 8, 9; — veel ketters in Vlaanderen verbrand (1183), 37; — twee te Trier verbrand (1235-1236), 41-48; — de Henegouwsche begijn Margaretha Porete te Parijs verbrand (1310), 64, 65; — Coppin de Scoenmaker te Brussel ter dood gebracht (1417), 203; — Gillis Mersault te Doornik verbrand (1423), 247-252; — de karmeliet Thomas Conecte verbrand (1428), 262; — Jacquemart de Bleharies te Doornik verbrand (1429), 262, 308, 309; — Willem du Bos en Olivier de le Deuille te Doornik verbrand (1430), 310; — Clais Willemsz. te Leiden de hand afgehouden (1444), 311; — Aelis te Nijvel op de pijnbank gelegd (1459-1460), 265; — Hanneken van Uphove te Brugge driemaal gegeeseld, zijne tong driemaal met een gloeiend ijzer doorstoken, enz. (1491), 277; — Katheline, Willem sLozen weduwe, te Brugge driemaal met een gloeiend ijzer gestreken, een groot stuk harer tong afgesneden en verbrand, enz. (1491), 279; — een ongenoemd ketter te Brussel verbrand (1503), 293; — een krankzinnige Gerijt Jacopsz. te Leiden in de gevangenis gegeeseld (1513), 312.

LIEGE. Zie LUIK.

LIER (*Lierre*). De Geeselaars dier plaats te Leuven met wijn beschonken, omdat de Leuvensche Geeselaars het vroeger te Lier waren geweest (1349), 114.

LIEVEN BOUDINS *alias* FRANCKEN, te Gent wegens godslastering tentoongesteld « in de mande » en voor vijftig jaren gebannen (1483), 280.

LILLE. Zie RIJSEL.

LIVINUS DE SANCTO PETRO, monnik, plaatsvervanger van den Doornikschen inquisiteur, neemt deel aan het kettergeding tegen Jacob Clerici te Doornik (1355), 143.

LODEWIJK IX DE HEILIGE, koning van Frankrijk, vaardigt een edict uit tegen de ketters van geheel zijn rijk tot aan de Schelde (1238 ?), 38 ; — ondersteunt krachtdadig den inquisiteur Robert in zijne kettervolgingen (1235-1236), 42, 43, 47 ; — zijn voorbeeld als kettervervolger ingeroepen door zijnen opvolger Philips VI van Valois (1329), 89, 91, 92.

LODEWIJK X LE HUTIN, koning van Frankrijk, bevestigt de kroningswet van keizer Frederik II (1220) tegen de ketters van zijn rijk (1315), 72.

LODEWIJK VANDER LINDEN, tot vijftig jaren ballingschap wegens godslastering veroordeeld te Gent (1481), 272.

LOLLARDI. Zij voegen zich bij de Geeselaars (1349), 132 ; — vermeld als ouder dan de Geeselaars, 133 ; — te gelijk met hen vermeld, 134 ; — *Lullardi* (c. 1384), 151 ; — *Lulardi* (c. 1393), 155.

LONDEN. Zeeuwsche en Hollandsche Geeselaars verrichten er hunne boetewerken (1349), 121.

LOOZ. Zie BORCHLOON.

LUBBERT TEN BUSSCHE, priester te Deventer, wordt tegen verdachtmaking van ketterij verdedigd door vijf voornamen leden der orde van Windesheim (1395), 156, 157.

LUBBERTUS, kanunnik te Deventer, treedt op als getuige in eene acte aangaande de Broeders en Zusters van het gemeene leven (1401), 192.

LUCARDIS, kettersche vrouw, te Trier verbrand (1231), 40, 41.

LUIK (*stad en bisdom ; Liège*). De verdachte priester Lambert le Bègue staat er, van wege den bisschop en de geestelijkheid, bloot aan eene bittere kettervolgving. waarmede paus Calixtus III zich bemoeit (1175-1177), 9-36 ; — de bandeloosheid der geestelijkheid te dien tijde, waartegen Lambert krachtig ievert, 9, 10, 12, 15, 18, 20, 24, 28, 32, 33 ; — Lambert's aanhangers vervolgd en uit het bisdom gebannen, 13 ; — vijf onder hen spreken uit dwang en schrik eene valsche getuigenis tegen Lambert, 15-17 ; — Lambert le Bègue wordt door Calixtus III van ketterij vrijgesproken, (1177), 35, 36 ; — afbranden der St-Lambertuskerk als straffe Gods (1185), 33-35 ; — de bisschop Thibaut de Bar geeft een ontwijkend antwoord aan Philips IV den Schoone, die hem tweemaal verzocht had de Tempelridders van zijn gebied te vervolgen (1308), 60 ; — bisschop Adolf van der Mark door paus Johannes XXII gelast met een onderzoek ten gunste der rechtgeloofige Begijnen van zijn bisdom (1324), 85 ; — dezelfde bisschop spreekt de Begijnen van zijn bisdom vrij (1324), 86-88, (1325), 89 ; — dezelfde bisschop verbiedt aan de Brabantsche ambtenaars de Begijnen van Zoutleeuw in hare goederen te verontrusten (1335), 301, 302 ; — ongeveer 180 Luiksche Geeselaars komen te Doornik aan met eenen predikheer, die er een kettersch sermoen predikt (1349), 97, 102 ; — Duitsche Geeselaars aldaar (1349), 122 ; — de Luikenars volgen hun voorbeeld en vertalen hun lied (1349), 123 ; — de Geeselaars in het Luikerland, 126 ; — de Dansers komen er over Keulen, Aken en Maastricht aan (1374), 144-149 ; — hunne mislukte samenzwering aldaar tegen de geestelijkheid, 144, 145 ; — de Dansers ook in andere plaatsen van het bisdom (1374),

144-149; — handschriften aan de hoofdkerk van Luik bij testament geschonken (1390), 166, 167.

LUTEN (*Lutae*), kettersche Zusters, 133, 134.

LUXEMBURG (*herzogdom*). De adel van dit gewest wordt bij breve van paus Martinus V aangewakkerd om deel te nemen aan den kruistocht tegen de Hussieten (1423), 256, 257.

M.

MAASTRICHT (*Trajectum superius, Mosae Trajectum*). De Begijnen dier plaats door Adolf van der Mark, bisschop van Luik, vrijgesproken van ketterij (1324), 86, 87; — in die stad komen uit Duitschland de eerste Dansers aan (1374), 144, 145, 148; — de tweede Geeselaars aldaar (1400), 189, 190.

MAHIEU DE LE BOSQUIELLE, verdachte gevangene van de secte der Waldenzen, te Doornik (1460), 264.

MAHIU VAN LAUWIN (*bij Dowaaï*), ketter te Péronne met zijne vrouw door den inquisiteur Robert verbrand (1235), 41, 43; — zijne zwangere dochter bekomt genade op voorspraak der koningin van Frankrijk (1235), 42, 43.

MALBODIUM. Zie MAUBEUGE.

MALINES. Zie MECHELEN.

MARGARETHA DE LOUSIELLE, ketterin te Doornik; geschil tusschen den bisschop en den magistraat over hare uitlevering (1420), 243.

MARGARETHA PORETE, Henegouwsche kettersche begijn. Haar verdacht geschrift wordt te Parijs onderzocht door de godgeleerden der Hoogeschool op verzoek van den inquisiteur Willem van Parijs (1310), 63, 64; — hare kettersche vertaling der H. Schrift, 64, 65; — die ketterin wordt te Parijs verbrand (1310), 64, 65.

MARGARETHA SMOENX (of beter *sMoenæ*), tot eene bedevaart door de Gent-sche schepenen veroordeeld, omdat zij een kettersch geschrift ter lezing heeft gegeven (1351), 142.

MARIA DE BERVY, non van Robermont bij Luik, stelt zich aan 't hoofd van eene reformatie in haar klooster en komt daardoor in verdenking van ketterij (c. 1406), 193.

MARIA DE VALENTIANAS (*van Valencijs* ?), schrijfster van een kettersch boek (c. 1400), 188.

MARIE VOLLAERTS, te Gent wegens godslastering voor tien jaren gebannen (1484), 280.

MARTHA, naam gegeven aan de oversten onder de Zusters van het gemeene leven, 153, 154, 155, 182, 183, 184.

MARTINUS V, paus, op het algemeen concilie te Constanz (1418), 206; — verleent er volmacht aan den patriarch van Constantinopel om er de aanhangers van John Wyclif en Jan Hus te vervolgen (1418), 207, 209; —